

Undervisningsplan Juridisk Översiktskurs (15 hp)

Allmänt om kursen

Innehåll och målsättning

Juridisk översiktskurs (JÖK) läses som fristående kurs. Den är samtidigt obligatorisk på de flesta varianter av ekonomiprogrammet vid Stockholms universitet. Kursen omfattar 15 hp och ges dels kvällstid på halvfart, dels dagtid på heltid under terminens andra hälft.

Den övergripande målsättningen är att ge en överblick över vissa centrala delar av den svenska rättsordningen och en viss förståelse för det juridiska arbetssättet och juridikens funktion i samhället. Kursen ger en juridisk allmänbildning, av värde för såväl privat- som yrkesliv, och utgör samtidigt en god grund för fortsatta studier i juridik. Tyngdpunkten ligger på centrala delar av civilrätten, som familjerätt, avtalsrätt, konsumenträtt, arbetsrätt, associationsrätt mm. Därutöver behandlas marknadsrätt, straffrätt, processrätt, förvaltningsrätt och EU-rätt.

Kursen innehåller följande kursmoment:

- Rättsordningens grunddrag
- Civilrättslig översikt (Familjerätt, inkl successionsrätt, och personrätt, allmän avtalsrätt, speciell avtalsrätt av fast och lös egendom, konsumenträtt, associationsrätt, arbetsrätt, immaterialrätt, skadestånd och försäkring)
- Straffrätt
- Processrätt
- Allmän förvaltningsrätt
- EU-rätt

Efter genomgången kurs förväntas studenten kunna:

- utnyttja centrala rättskällor,

Juridiska institutionen

- använda juridisk metod och terminologi,
- förklara rättsordningens funktion som konfliktlösare, och
- identifiera, presentera och lösa juridiskas problem inom kursens sakområde.

Pedagogiken

Undervisningen består dels av en serie föreläsningar, gemensamma för hela kursomgången, dels av lektioner i mindre grupper. Föreläsningarna åsyftar att ge överblick, påvisa samband och förklara svårbegripligheter. Gruppundervisningen har till dels samma syften samt därutöver att ge tillfälle till diskussioner och konkret problemlösning.

Under gruppundervisningen genomförs en frivillig uppgift som poängsätts (se nedan under "Skriftliga och muntliga övningar, Credituppgift"). Arten av dessa uppgifter kan variera mellan grupperna och mer information om detta ges av respektive grupplärare. Beroende på hur uppgiften är utformad övas härvid muntlig och/eller skriftlig framställning, rättsutredning, argumentation eller annat kursrelevant. Uppgift i form av "dugga" (liten skriftlig tentamen) fyller därutöver funktionen att uppmuntra till att inte uppskjuta det aktiva studiearbetet till slutet på kursen. Credituppgiften fyller vidare funktionen att i någon mån avdramatisera sluttentamens betydelse.

De olika grupper som följer lektionsundervisningen arbetar ungefär parallellt. Varje lärare har emellertid sin individuella teknik och det finns heller ingen gemensam tidsplan för varje lektionstimme. Detta gör att man inte vid en viss tidpunkt kan garantera, att alla lärare hunnit exakt lika långt i kurslitteraturen. Detta är en av anledningarna till att gruppbyte inte är tillåtet utan medgivande av kursföreståndaren, alternativt på delegation av kursamanuensen.

Närvaro på undervisningen är till viss del obligatorisk, se närmare nedan. Anledningen härtill är att det erfarenhetsmässigt visat sig kunna vara svårt för den ovane att utan lärarledning själv läsa in juridiskt text – missförstånd uppstår inte sällan.

Som stöd för självständigt övande och egen kunskapskontroll finns på kurshemsidan ett antal tidigare givna tentamensskrivningar med svarsmodell. Till stöd för inläsningen av kurslitteraturen finns vissa anvisningar, se nedan under "Förberedelser inför undervisningen".

Ingen skriftlig information delas ut till studenterna. Studenterna förutsätts ta del av kursinformationen via kursens hemsida.

Närmare om kursens uppbyggnad

De olika kursmomenten

Rättsordningens grunddrag, personrätten, associationsrätten, arbetsrätten, marknadsrätten, immaterialrätten, förvaltningsrätten och EU-rätten presenteras under föreläsningarna. Övriga kursdelar behandlas i gruppundervisningen.

Skriftliga och muntliga övningar

Credituppgift

Under gruppundervisningen ges tillfälle att genomföra en särskild arbetsuppgift, vars innehåll varierar mellan grupperna (rättsfallskoncentrat, rättutredning, rollspel, dugga eller annat). De särskilda arbetsuppgifterna poängsätts enligt en skala från 0 poäng (fulljord uppgift) till 3 poäng (mycket bra insats) som läggs till poängen på skrivningen innan den betygsätts. Tillgodoräknande av poäng förutsätter att uppgiften fullgjorts före tentamenstillfället. Uppgiften ska fullgöras under den termin man är förstagsregistrerad på kursen. Kursföreståndaren kan, om särskilda skäl motiverar det, tillåta senare fullgörande. Den som av godtagbara skäl är förhindrad att fullgöra uppgiften i sin grupp, kan ansöka hos kursföreståndaren om att få fullgöra uppgiften i annan grupp. Sådan dispens förutsätter att berörd grupplärare accepterar den. Fulljord uppgift får inte göras om. Skulle av förbiseende någon komma att göra två eller flera uppgifter, är det endast den första som ger creditpoäng. Creditpoängen är giltiga i två år efter den termin då momentet fullgjordes. Observera att respektive grupplärare bestämmer hur credituppgiften är utformad.

Obligatorier

Gruppundervisning

Kursen har ett närvarokrav om deltagande vid 75 % av lektionsundervisningen. Ev. dispens söks skriftligt eller via mail, med motivering, hos kursföreståndaren.

Föreläsningarna

Dessa är obligatoriska. Av administrativa skäl görs ingen närvarokontroll. Obligatoriet innebär att vad som behandlas på föreläsningarna kan omfattas av sluttentamen, även om det inte återfinns i kurslitteraturen (t ex lagändringar).

Internationella och komparativa inslag på kursen

I kursen ingår en föreläsning om och en lärobok i EU-rätt.



Samverkan med det omgivande samhället

Bland lärarna på kursen av finns utöver lärare anställda vid Stockholms universitet, praktiskt verksamma jurister med bred erfarenhet av näringslivet och domstolsarbete. Kursen syftar också till att ge förståelse för rättsreglernas sociala och ekonomiska aspekter och ge förståelse för hur rättsreglerna utgör instrument för beteendepåverkan och konfliktlösning i samhället.

Förhållandet till andra kurser och utbildningen i stort

Kursen ingår som nämnts i de flesta varianter av ekonomiprogrammet och kan ingå även i bl a lärarprogrammet, samt utgör förkunskapskrav för vissa andra fristående kurser i handelsrätt.

Krav för deltagande i undervisningen

Registrering

Innan kursen startar blir de antagna kallade till ett obligatoriskt upprop, i samband med detta görs registreringen. De reserver som tros ha en chans att få en plats blir kallade till ett reservupprop. Observera att om man inte bevakar sin plats på respektive upprop kommer man automatiskt att förlora sin plats.

Studenter som tidigare varit registrerade på kursen men vill läsa om den, får göra det i mån av plats. Dessa studenter måste omregistrera sig på kursen, detta görs i FastReg från och med 1 vecka före kursstart eller hos amanuensen.

Avregistrering

Studenter som av olika anledningar inte avser att läsa kursen ska avregistrera sig hos amanuensen alternativt på Studentexpeditionen senast en vecka efter kursstart. Endast förstagsregistrerade är garanterade en plats i gruppundervisningen. Om du inte vill läsa kursen och glömt att avregistrera dig, räknas du inte som förstagsregistrerad vid ett senare tillfälle.

Obs! Avregistreringar kan få konsekvenser för din rätt att erhålla studiemedel. Kontakta CSN för mer information!

Gruppindelning

För att kunna anmäla dig till en grupp i FastReg måste du vara registrerad på kursen. De studenter som inte har läst kursen tidigare har förtur till undervisningen och får välja en plats i en grupp först. Tiden för registrering anges på kurshemsidan. För omregistrerade finns det möjlighet att delta i gruppundervisningen endast i mån av plats samt efter principen "först till kvarn".



Förstagångsregistrerade: Gruppanmälan kan enbart göras via Juridicums FastReg och ombesörjs av studenterna själva. FastReg öppnar för gruppanmälan 1 vecka innan kursstart. Gruppanmälan förutsätter att man är registrerad på kursen.

Omregistrerade: Systemet för gruppanmälan kommer att vara stängt för omregistrerade studenter och dessa måste istället kontakta amanuensen vid kursstart.

Studieanvisningar

Läroböcker

- * Juridik -civilrätt, straffrätt, processrätt, - Lundberg, Konrad m. fl., 2 upplagan
- * Europarätten. En introduktion till EU-rätten och Europakonventionen - Nilsson, Lundberg, upplaga 4, 2010
- * Marknad & Myndighet - Nerep, Warling-Nerep, upplaga 2, 2010

Källmaterial

- * Författningstext.

Författningstexten används i den omfattningen det hänvisas till den i kurslitteraturen.

Lagboken bör inte vara äldre än två år

Det finns ett flertal författningssamlingar som kan användas, t.ex.

- den blå lagboken (Sveriges Rikes Lag, Norstedts Juridik),
- den röda lagboken (svarta lagboken fr.o.m 2013) (Sveriges Lag, Studentlitteratur) eller
- den gröna lagboken (Svensk lag, Iustus Förlag).(obs! lämpar sig ej för fortsatta studier på Affärsjuridik 15hp.)

Kursens behov av lagtext tillgodoses alternativt i allt väsentligt av Juridik 2013 – Andreas La Torre Ek (red), Studentlitteratur, 2013

Övrigt material

Instudieringsmaterial

- * Studiematerial i Juridisk grundkurs - Grauers, Martinsson, upplaga 19
- * Juridikens termer (frivillig men användbar bok) - Bergström m.fl. upplaga 9, 2002
- * Rollspelsinstruktion till rättegångsspel - OBS! Gäller endast de grupper som har rättegångsspel som creditmoment.

Förberedelser inför undervisningen

Studieanvisningar

Kurslitteraturen är inte genomgående utformad speciellt för de handelsrättsliga kurserna. Materialet måste därför i viss mån sovras. Till ledning härvid finns för respektive kurs utarbetade anvisningar i form av följande gradering:

- 1 = mycket viktigt, detaljkunskaper krävs
- 2 = viktigt, läses dock med större urskiljning än 1 ovan
- 3 = skall endast kunnas översiktligt
- 4 = behöver ej alls läsas.

Givetvis kommer inte några skrivningsfrågor att förekomma på avsnitt som är markerade med 4. Frågorna är i huvudsak ställda på sådant som är angivet med 1 och 2. Det kan dock inte uteslutas att någon fråga gäller ett avsnitt som markerats med 3. (Därutöver kan naturligtvis frågor som behandlats på obligatorisk undervisning tas upp på tentamen, även om de inte har täckning i kurslitteraturen).

Observera att kapitlen är indelade i underkapitel och att varje kapitel således kan innehålla avsnitt med olika gradering.

Lundberg m fl. Juridik -civilrätt, straffrätt, processrätt
 Gradering 1: Kap. 4-6, 7:6, 8, 10-11, 15-16, 18-20, 22, 30
 Gradering 2: Kap. 1-3, 7 (ej 7:6), 9, 12-14, 17, 21, 23-29
 Gradering 3: Kap. 31
 Gradering 4: -

Nerep, Warnling-Nerep. Marknad & Myndighet
 Gradering 2: Kap. 1,2, 6 och 7
 Gradering 3: Kap. 3, 4 och 5

Nilsson, Lundberg. Europarätten. En introduktion till EU-rätten och Europakonventionen.
 Gradering 1: kap. 3-5
 Gradering 2: kap. 7 och 11
 Gradering 3: kap. 2, 6 samt 8-10
 Gradering 4: kap. 1 samt 12-18

Författningstexten är kurslitteratur i samma omfattning och med samma gradering som den hänvisas till i läroböckerna.

På kurshemsidan presenteras en sammanställning över vilka delar av kurslitteraturen som behandlas på respektive föreläsning. Motsvarande information för gruppundervisningen tillhandahålls av respektive grupplärare. Denna information ska möjliggöra för studenterna att läsa igenom respektive avsnitt före undervisningen, vilket de förutsätts göra – det underlättar för såväl lärare som studenter.

För övrigt rekommenderas att respektive avsnitt genomläses igen snart efter undervisningstillfället samt att parallellt med läsningen av läroböckerna den korresponderande lagtexten läses. Vid genomläsningen bör man notera vad man eventuellt inte förstår, så att det kan redas ut vid undervisningen. Till undervisningen medföres lämpligen lagtexten, till gruppövningarna även övningsboken "Studiematerial".

Examination

Examinationsmoment

Kursen avslutas med en skriftlig tentamen. Skrivtiden är 4 timmar och tentan sker normalt på kvällstid.

På tentamen kan betygen A, B, C, D och E (godkända resultat) samt Fx och F (underkända resultat) erhållas. Resultatet meddelas ca. tre veckor efter skrivningstillfället.

En placeringslista anslås utanför tentamenssalen strax innan tentan. Numret intill ert namn motsvarar det bänknumret ni ska ha i tentasalen. Det är viktigt att ni sitter på rätt plats när ni skriver.

På skrivningen kan 40 poäng uppnås och därtill läggs eventuella creditpoäng varför maximalt 43 poäng kan erhållas, 20 poäng (inkl. creditpoäng) utgör normalt gränsen för godkänt på tentan och kursen. Creditpoängen läggs till det resultat som uppnåtts vid skrivningen och ingår i det resultat som anslås efter skrivningen.

Tillträde till examination

Observera att anmälan är obligatorisk för att få en plats i skrivsalarna.

Anmälan till tentamen

Tentamensanmälan ska göras i FastReg senast tre arbetsdagar före dag för tentamen. Anmälan till tentamen förutsätter registrering på kursen. Studenter som inte anmält sig kan normalt inte beredas plats på tentamen. Alla studenter har rätt att istället för ordinarie betyg få betyg enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan. Student som önskar betyg enligt denna skala

måste dock anmäla detta till amanuensen minst fem arbetsdagar före den skriftliga tentamen. Finns behov av extra åtgärder i samband med tentamen på grund av funktionshinder ska detta anmälas till kurssekreteraren eller amanuensen (se nedan under Funktionshinder).

Handlingar som ska medtas vid tentamen

Till tentamen ska godkänd legitimation medtas. Som godkänd legitimation räknas körkort, pass och id-kort med aktuell giltighetstid. Som godkänd legitimation räknas även högst tre månader gammal polisanmälan som anger att tentandens id-handling är stulen eller förlorad. Även utländska identitetshandlingar godkänns, företrädesvis pass och id-kort.

Tillåtna hjälpmedel och ordningsregler

Vid tentamen tillämpas examinationsalternativ 2. Information om de olika examinationsalternativen samt de ordningsregler som gäller vid tentamen finns på Juridiska institutionens hemsida. Anteckningar i lagtexten är inte tillåtna vid tentamen! Endast över- och understrykningar får förekomma i tillåtet hjälpmedel. Tomma "flärpar" får sättas ut, samt en flärp med lagens namn vid respektive lags början. Ordböcker får inte medtas. Kommunikationsutrustning (mobiler etc.) eller datorer är inte tillåtna.

Förekomsten av otillåtna hjälpmedel, anteckningar och liknande samt brott mot ordningsreglerna kan föranleda en anmälan till universitetets disciplinnämnd. Disciplinnämnden, som leds av rektor, kan besluta om varning eller avstängning från studierna.

Inlämning av tentamen

- Endast svar i tentahäftet rättas om inte annat angivits i instruktionerna.
- Kontrollera att alla uppgifter på omslagsarket och tentahäftet är korrekta och fullständiga.
- Omslagsarket ska alltid lämnas in. Detta gäller även om tentanden väljer att lämna in blankt. Om tentanden väljer att lämna in blankt får inte tentahäftet lämnas in.
- Observera att samtliga studenter omedelbart ska sluta skriva när tentamensvakterna meddelar att tiden är slut. Det innebär att tentanderna då saknar rätt att avsluta en mening m.m. Om tentanden behöver ytterligare tid för att fylla i uppgifter på omslagsark eller på svarsarken eller dylikt ska det övervakas av en tentamensvakt för att undanröja misstanke om fusk.

Betygskriterier enligt den målrelaterade sjugradiga betygsskalan

BETYGSKRITERIER

F: Uppnår inte lärandemålen

Fx: Uppnår nästan/icke fullt lärandemålen.

E: Uppnår lärandemålen avseende enklare problem inom huvuddelen av kursens sakinhåll.

D: Uppnår lärandemålen avseende enklare problem inom den allt övervägande delen av kursens sakinhåll.

C: Uppnår lärandemålen avseende något mer komplicerade problem inom den allt övervägande delen av kursens sakinhåll.

B: Uppnår lärandemålen avseende något mer komplicerade problem inom den allt övervägande delen av kursens sakinhåll med stringens och relevans i resonemangen.

A: Uppnår lärandemålen avseende något mer komplicerade problem inom den allt övervägande delen av kursens sakinhåll med stringens och relevans i resonemangen med inslag av självständigt tänkande.

Normalt sett innebär ovanstående betygskriterier att följande poänggränser gäller på tentamen:

F: under 18 poäng

Fx: minst 18 poäng OBS! Ingen kompletteringsmöjlighet ges på den här kursen.

E: (lägsta godkända gradering) minst 20 poäng

D: minst 24 poäng

C: minst 28 poäng

B: minst 32 poäng

A: minst 36 poäng

Dessutom krävs normalt för lägsta godkända betyg (E) poänggivande svar på minst åtta av skrivningens tio frågor och för överbetygen poänggivande svar på minst nio av frågorna.

För studenter som är omregistrerade gäller fortfarande det gamla betygssystemet (U-VG). För G krävs då poänggivande svar på 8 av frågorna samt minst 20 poäng totalt, för VG krävs poänggivande svar på 9 av frågorna samt minst 28 poäng totalt.

Tentanden ansvarar för att själv ta del av denna information. Vid tvivel kontakta alltid amanuens/kurssekreterare!

Begäran om omprövning:

Begäran om omprövning ska lämnas skriftligen till amanuensen. Begäran ska vara noga motiverad och en kopia på tentamen måste bifogas. Observera att den som hämtar ut sin originaltentamen förlorar möjligheten att begära omprövning.

Funktionshinder

Allmänt

Målet är att alla studenter vid Stockholms universitet ska ha lika rättigheter och möjligheter oavsett funktionshinder. Du kan läsa mer i Stockholms universitets "Handlingsplan för

likabehandling av studenter med funktionshinder" på www.su.se under rubrikerna "Utbildning", "Studentservice" och "[Studera med funktionsnedsättning](#)". Kontakta Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning i god tid före studiestarten för att diskutera ditt individuella stödbehov och för att få nödvändig information. För att boka tid och diskutera stödåtgärder, maila till studentstod@su.se. Studenter med dyslexi vänder sig med fördel direkt till dyslexipedagog [Elisabeth Åman](#).

Särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier

Studenter med funktionshinder har möjlighet till s.k. särskilt pedagogiskt stöd vid högskolestudier. Som exempel kan nämnas alternativa examinationsformer, såsom förlängd tentamenstid eller enskild tentamen vid dator m.m. Det ankommer på varje berörd student att, i den mån han eller hon vill ta del av de särskilda åtgärder som har utlovats, inför kursstarten i varje ämne i god tid (**minst 4 veckor**) kontakta institutionens kontaktperson. Genom ett skriftligt intyg från Studentavdelningens sektion Service för studenter med funktionsnedsättning vid Stockholms universitet skall studenten styrka att han eller hon har en funktionsnedsättning. Kontaktperson vid Juridiska institutionen är biträdande studierektor Viktoria Pettersson, tfn: 08-16 13 04 eller e-post: viktoria.pettersson@juridicum.su.se

Examination vid funktionshinder

Studenten måste **senast 3 veckor** före tentamenstillfället meddela kurssekreterare/amanuens att examinationen skall genomföras så att eventuella extra åtgärder kan vidtas. Om anmälan inkommer senare kan institutionen inte garantera att examinationen kan genomföras såsom önskas. Observera att studenten även skall anmäla sig till tentamen på sedvanligt sätt i FastReg senast tre arbetsdagar före dag för tentamen.

Studentinflytande och kursutveckling

Samtliga studenter uppmanas att fylla i en elektronisk blankett för kursutvärdering i slutet av kursen. Kursutvärderingen har stor betydelse för kvalitetssäkring av kursens innehåll och pedagogiska upplägg. Den elektroniska blanketten finns tillgänglig i FastReg. Kursen förändras och utvecklas kontinuerligt, och de synpunkter och idéer som framförs i kursutvärderingen övervägs alltid noga.